

'S-GRAVENHAGE, 8 September 1950

Ref. No. 9858

AAN: MIN VAN UNIEZ EN OVERZ RIJKSD

Fotocopie nr: 29282

gibber dink 1118

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 8-9-50

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 8-9-50

GEHEIM

Mede voor Stikker.

Hedenmorgen had een mijner medewerkers een onderhoud met Natsir, waarbij Sjafruddin tegenwoordig was. De Premier bleek, wellicht ten gevolge van fysieke uitputting, nogal pessimistisch over de levensvatbaarheid van het nieuwe kabinet. Hij verwacht in het parlement sterke oppositie van de PNI en mogelijk ook buitenparlementaire reactie van deze partij, die, zoals bekend, niet in de Regering vertegenwoordigd is. Sjafruddin daarentegen, die in de afgelopen weken Natsir voortdurend terzijde heeft gestaan, was vol strijd lust en wees erop, dat hij niet tot het kabinet zou zijn toegetreden, indien hij deze Regering geen toekomst had toegedacht. Sprekende over de te volgen politiek, vermeldde Natsir, dat in het kabinetsprogram onder punt 4 was opgenomen het verwezenlijken van harmonische verhoudingen tussen arbeider en werkgever. Met opzet is hier het woord harmonisch gebruikt om te doen uitkomen dat de relatie tussen werkgever en werknemer niet in de eerste plaats dient te worden beschouwd als beheerst te zijn door tegenstelling en strijd. "Men zal mij al rechts noemen" aldus Natsir "als ik over arbeidsvrijheid durf spreken." Sjafruddin betoogde, dat de theorie van de klassenstrijd geheel verouderd was. Beiden waren verontwaardigd over de beschouwingen in de pers, waarin de vorming van het kabinet wordt voorgesteld als een overwinning van Sjahrir, daar een groot aantal ministers aan zijn leiband zou lopen. Sjafruddin zei de kwaliteiten van Sjahrir op bepaald gebied wel te willen erkennen, maar zulks betekende niet, dat Sjahrirs opvattingen critiekloos werden aanvaard. Natsir meende dat Sjahrir het spelelement in zijn politiek een te groot aandeel schonk en "alleen als generaal, maar niet als kolonel" wilde meedoen.

Evenmin was men te spreken over de aanval van Merdeka op het kabinet. Diah, hoofdredacteur van genoemd blad, heeft nl. geschreven dat Natsir zich plotseling sterk voelde toen het leger zijn tanden liet zien. Hieruit leidde Diah af, dat Natsir het leger zou gebruiken om zijn zin door te zetten. Ten stelligste werd ontkend dat dit artikel enige grond van waarheid zou bevatten. Sjafruddin verklaarde desgevraagd dat de Sultan zijn zetel voor Defensie had opgegeven omdat hij zich niet tegen zijn taak opgewassen voelde. Natsir zag in deze persuitingen typische PNI reacties. Parkindo (mr Tambunan) was pas na veel strijd bereid geweest om Leimana in het kabinet te laten zitting nemen

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).

—2—

CODETELEGRAM

omdat deze partij haar principiële bezwaren tegen het nieuwe grondwet-artikel over godsdienstvrijheid handhaaft.

Tenslotte gaf Sjafruddin als zijn mening te kennen, dat de looneisen van Sarbupri niet zodanig hoog zijn, dat zij volgens hem niet door ALS zouden kunnen worden ingewilligd.

Hoewel het heden gepubliceerde programma van de nieuwe Regering niet belangrijk afwijkt van dat der vroegere RIS regering, wil ik op 2 punten Uw aandacht vestigen, nl. de Unie wordt niet meer genoemd/bij het streven naar een oplossing voor het Nieuw Guinea vraagstuk wordt niet vermeld dat dit zal geschieden "langs vreedzame weg".

/ en

GIBBEN 500
K

Kr/AG

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.